บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการป้องกันปัญหายาเสพติด เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

The Role of Community Leaders in Achievement of Drug Prevention Measures in Phra Pradaeng Municipality Samut Prakan Province

[1]อารีย์วรรณ จีระประกอบชัย, [2]ธีรพล กาญจนากาศ

[1]Areewan Jeeraphakobchai, [2]Theerapol Karnchanakas

[1,2]คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

[1,2]Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand

[1]Corresponding author, e-mail: tharathip.182537@gmail.com

Received: January 25, 2026; **Revised:** February 24, 2026; **Accepted:** March 05, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บทบาทของผู้นำชุมชนและผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2) อิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ด้วยวิธีบังเอิญ จำนวน 376 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การทดสอบสมการถดถอยพหุคูณ และการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การบำบัดรักษายาเสพติด การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ และการป้องกันยาเสพติด 2) ผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การมีส่วนร่วมของประชาชน การป้องกันยาเสพติดอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชน และ 3) ความสัมพันธ์อิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง อยู่ในระดับสูงมาก เมื่อทดสอบถดถอยพหุคูณอิทธิพลของผู้นำชุมชนมีต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 88.00 (R^2=.880) และผลการทดสอบสมมติฐานอิทธิพลของผู้นำชุมชน พบว่า มีผลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: บทบาทของผู้นำชุมชน; ผลสัมฤทธิ์; การป้องกันปัญหายาเสพติด

Abstract

This research article aims to study 1) the role of community leaders and the effectiveness of drug prevention measures in Phra Pradaeng Municipality, Samut Prakan Province. 2) The influence of the role of community leaders on the effectiveness of drug prevention measures in Phra Pradaeng Municipality, Samut Prakan Province. This is quantitative research. The research population consisted of residents in the Phra Pradaeng Municipality, Samut Prakan Province, simple random sampling method was used, selecting 376 people, the research tools used were questionnaires, statistics for data analysis included mean, standard deviation, correlation coefficient analysis, multiple regression equation testing and hypothesis testing.

The research results found that 1) level of role of community leaders in implementing policies on drug prevention and control, overall, include drug treatment, law enforcement and suppression, integrated management, and drug prevention. 2) level of effectiveness of measures to prevent drug problems in the Phra Pradaeng Municipality, Samut Prakan Province, overall, the achievements were at a high level, including adapting the environment to be suitable, public participation, appropriate and concrete drug prevention, and strengthening villages and communities., and 3) The correlation between the role of community leaders and the effectiveness of drug prevention measures in the Phra Pradaeng municipal area is very high. When using multiple regression testing, the influence of community leader roles on the effectiveness of drug prevention measures in the Phra Pradaeng municipal area had a predictive power of 88.00% (R^2=.880)., and hypothesis testing results regarding the role of community leaders revealed a positive impact on the effectiveness of drug prevention measures in the Phra Pradaeng municipal area, with statistical significance .01.

Keywords: Role of Community Leaders; Achievements; Prevention of Drug Problems

บทนำ

ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยยังคงเป็นประเด็นสำคัญทางสังคมที่ส่งผลกระทบในหลายมิติ ทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และความมั่นคงทางสังคม โดยเฉพาะในระดับชุมชนที่เป็นพื้นที่ต้นทางของการแพร่ระบาดและการป้องกันยาเสพติดอย่างแท้จริง ยาเสพติดไม่เพียงสร้างความเสียหายต่อร่างกายและจิตใจของผู้เสพ แต่ยังส่งผลต่อความสัมพันธ์ของครอบครัว การประกอบอาชีพ และก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวเนื่องกับการเสพและการค้ายาเสพติด ปัญหาดังกล่าวจึงถือเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ทั้งในมิติของมนุษย์และสังคมโดยรวม อีกทั้งในระดับประเทศ รัฐบาลไทยได้ดำเนินนโยบายเชิงรุกตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยให้มุ่งเน้นการบูรณาการทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2567) อย่างไรก็ตาม แม้จะมีมาตรการทางกฎหมายที่เข้มงวดและการบังคับใช้ที่ต่อเนื่อง แต่ปัญหายาเสพติดยังคงทวีความซับซ้อนมากขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่เขตเมืองที่มีการขยายตัวของชุมชนและแรงงานแฝง ซึ่งเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด (ณัฐกานต์ ภู่วิทยาพันธ์, 2564)

จังหวัดสมุทรปราการเป็นพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงและอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร จึงมีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตชุมชนเมือง เช่น เทศบาลเมืองพระประแดง ซึ่งมีลักษณะชุมชนผสมระหว่างชุมชนดั้งเดิมและชุมชนแออัด (ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดสมุทรปราการ, 2567) ศูนย์อำนวยการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดสมุทรปราการ (ศตส.) ได้ดำเนินกิจกรรมเชิงบูรณาการ เช่น การอบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ใช้ยาเสพติด การบำบัดรักษาผู้ที่มีอาการทางจิตจากการใช้ยาเสพติด และการติดตามผลเพื่อป้องกันการกลับไปใช้ยาอีกครั้ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการสร้างระบบป้องกัน ฟื้นฟู และพัฒนาผู้เสพให้กลับคืนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ และส่วนในระดับท้องถิ่นระดับเทศบาลเมืองพระประแดงได้จัดทำโครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในชุมชน โดยมุ่งสร้างการรับรู้แก่ประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น กิจกรรม “ชุมชนสีขาวปลอดยาเสพติด” และการอบรมเยาวชนแกนนำต้านยาเสพติด ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนท้องถิ่น ยังพบว่า ปัญหายาเสพติดเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสังคมและความยั่งยืนของประเทศ การดำเนินงานของจังหวัดสมุทรปราการและเทศบาลเมืองพระประแดงจึงเป็นตัวอย่างของความพยายามในการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของผู้นำชุมชนที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันยาเสพติดในระดับพื้นที่ เพื่อสร้างสังคมปลอดยาเสพติดอย่างแท้จริง (เทศบาลเมืองพระประแดง, 2567)

ผู้นำชุมชนถือเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่ เพราะผู้นำชุมชนเป็นผู้ใกล้ชิดกับประชาชน เข้าใจบริบทของชุมชน และสามารถทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานรัฐกับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันยาเสพติดจึงครอบคลุมทั้งการบริหารจัดการ การรณรงค์ให้ความรู้ การเฝ้าระวัง และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินมาตรการต่างๆ ภายใต้หลักการชุมชนมีส่วนร่วม (อรุณี อินทรทัต, 2566) โดยพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นชุมชนเมืองขนาดกลางที่อยู่ในเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะเป็นพื้นที่ชานเมืองที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงและมีการขยายตัวของเขตอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว (สถาบันพระปกเกล้า, 2566) พื้นที่ดังกล่าวประกอบด้วยชุมชนดั้งเดิมริมแม่น้ำเจ้าพระยา ชุมชนแออัด และชุมชนผสมระหว่างเมืองเก่าและเมืองใหม่ ซึ่งมักมีความซับซ้อนของโครงสร้างประชากรและปัญหาทางสังคม เช่น ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และปัญหายาเสพติด (ชูศักดิ์ บุญประเสริฐ, 2565) ลักษณะเฉพาะของชุมชนเมืองพระประแดงที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นและมีการเคลื่อนย้ายแรงงานสูง ทำให้พื้นที่นี้กลายเป็นจุดเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนและแรงงานภาคอุตสาหกรรม ดังนั้น บทบาทของผู้นำชุมชนและผู้นำท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองพระประแดงจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในด้านการป้องกัน รณรงค์ และบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ผ่านการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคมในพื้นที่ เพื่อให้มาตรการป้องกันยาเสพติดสอดคล้องกับบริบทของชุมชนเมืองและเกิดผลอย่างยั่งยืน (กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองพระประแดง, 2567)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาขององค์ความรู้ดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้นำชุมชนกับผลสัมฤทธิ์ของมาตรการ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการ

กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานด้านยาเสพติดในระดับพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทชุมชนเมือง เนื่องจากพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีลักษณะเป็นชุมชนเมืองที่มีความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม และอาชีพ อีกทั้งยังมีความหนาแน่นของประชากรสูงและอยู่ใกล้เขตอุตสาหกรรม ทำให้เกิดปัจจัยเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหลายรูปแบบ การดำเนินมาตรการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ จึงมีความจำเป็นต้องอาศัยผู้นำชุมชนในฐานะกลไกสำคัญระดับพื้นที่ที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน เพื่อสร้างความร่วมมือในการเฝ้าระวังป้องกันและบำบัดฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบจากยาเสพติด และการประเมินบทบาทของผู้นำชุมชนในหลายมิติระหว่างปี 2566-2567 เช่น การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย การป้องกันยาเสพติด การบำบัดรักษายาเสพติด การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจถึงประสิทธิผลของการดำเนินมาตรการป้องกันยาเสพติดในระดับชุมชนเมืองได้อย่างรอบด้าน ผลการศึกษานี้จะมีประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางเชิงนโยบายของเทศบาลเมืองพระประแดง รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและยกระดับมาตรการให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่จริง เพื่อสร้างระบบป้องกันยาเสพติดที่เข้มแข็ง และยั่งยืนในระดับท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนและผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 9 ชุมชน มีประชากรทั้งสิ้น 10,211 คน (เทศบาลเมืองพระประแดง, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย แบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) เพื่อให้หน่วยตัวอย่างมีโอกาสถูกสุ่มเท่าเทียมกัน ด้วยวิธีบังเอิญ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 376 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เพื่อใช้ศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการป้องกันปัญหายาเสพติดเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการรวบรวมข้อมูลดังกล่าวนำมาประกอบในการสร้างเครื่องมือวิจัย

2.2 การพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนไปถึงความชัดเจนและการใช้ภาษาที่เหมาะสมของข้อคำถาม นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) จำนวน 30 ชุด และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .964

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 376 ชุดมาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจำนวนชุดแบบสอบถามเท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างพร้อมอธิบายวิธีการกรอกแบบสอบถามอย่างถูกต้อง รวมถึงชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้ผู้ตอบเข้าใจ

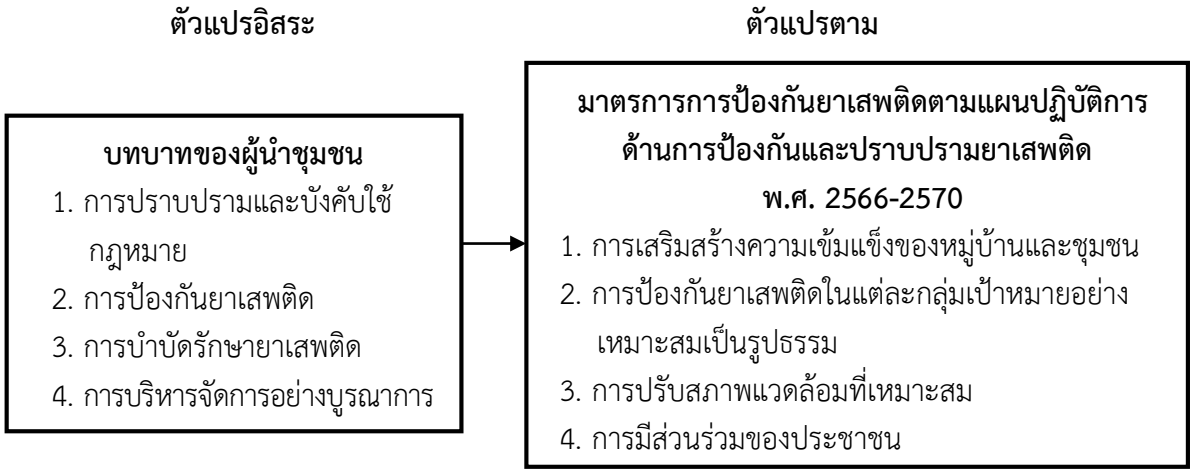
2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด ระหว่างเดือนเดือนพฤศจิกายน 2568 ถึงมกราคม 2569 เพื่อให้มั่นใจว่าได้แบบสอบถามครบตามจำนวนและตรงตามกำหนดเวลา

3) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับและนับจำนวนให้ตรงกับกลุ่มตัวอย่าง หากพบว่าแบบสอบถามฉบับใดไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ จะมีการแจกแบบสอบถามทดแทนเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน

4) จัดเตรียมแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) บทบาทของผู้นำชุมชน จากแนวคิดของ สุนันทา สมพงษ์ (2566) และ 2) มาตรการการป้องกันยาเสพติดตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2566-2570 (สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2566) มาบูรณาการและกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. บทบาทของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จัดเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การบำบัดรักษายาเสพติด รองลงมา คือ การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ และอันดับสุดท้าย คือ การป้องกันยาเสพติด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

บทบาทของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1. การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย	3.93	.657	มาก	2
2. การป้องกันยาเสพติด	3.79	.717	มาก	4
3. การบำบัดรักษายาเสพติด	4.03	.583	มาก	1
4. การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ	3.87	.803	มาก	3
รวม	**3.91**	**.658**	**มาก**	

2. ผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จัดเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน การป้องกันยาเสพติดอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม และอันดับสุดท้าย คือ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม

ผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชน	3.86	.865	มาก	4
2. การป้องกันยาเสพติดอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม	3.89	.614	มาก	3
3. การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	3.94	.671	มาก	1

ผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
4. การมีส่วนร่วมของประชาชน	3.91	.663	มาก	2
รวม	**3.90**	**.653**	**มาก**	

3. อิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

3.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนน (Correlation Matrix) เพื่อหาความสัมพันธ์อิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เท่ากับ 0.954** 0.946** 0.972** และ 0.949** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์อิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

อิทธิพลของผู้นำชุมชน	ผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง	
	Pearson's Correlation	Sig. (2-tailed)
1. การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย (X_1)	0.954**	0.000
2. การป้องกันยาเสพติด (X_2)	0.946**	0.000
3. การบำบัดรักษายาเสพติด (X_3)	0.972**	0.000
4. การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ (X_4)	0.949**	0.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรทุกตัวร่วมกันพยากรณ์อิทธิพลของผู้นำชุมชน แสดงว่าตัวแปร การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ (X_4) การป้องกันยาเสพติด (X_2) การบำบัดรักษายาเสพติด (X_3) และการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย (X_1) สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .476 .256 .325 และ .279 และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .305 .272 .221 และ .205 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 88.00 (R^2=.880) และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ .226 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรทุกตัวร่วมกันพยากรณ์อิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกเป็นรายด้าน

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE_b	β	t	Sig.
1. การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ (X_4)	.476	.012	.305	35.899	.000**
2. การป้องกันยาเสพติด (X_2)	.256	.015	.272	30.606	.000**
3. การบำบัดรักษายาเสพติด (X_3)	.325	.041	.221	12.704	.000**
4. การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย (X_1)	.279	.022	.205	30.480	.000**
a=.511, R=.938, R^2=.880, Adj R^2= .880, SEE=.226, F=2747.079, Sig=0.000					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ผลการทดสอบสมมติฐานบทบาทของผู้นำชุมชน มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย การป้องกันยาเสพติด การบำบัดรักษายาเสพติด และการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ มีผลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง 0.250 0.272 0.221 และ 0.305 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากบทบาทของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้นำชุมชนดำเนินมาตรการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดในชุมชนอย่างครบวงจรและต่อเนื่อง และผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดทั้งด้านสังคมและจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชพล จำปาแก้ว และคณะ (2568) วิจัยเรื่อง การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ระดับการดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากคณะกรรมการชุมชน มีบทบาทเชิงรุก วางแผน บูรณาการความร่วมมือ เครือข่าย ภาคส่วนต่างๆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม เฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ สอดคล้อง นโยบายรัฐ ความต้องการชุมชน ใช้ข้อมูลจริง ติดตามประเมินผล สื่อสารสร้างความตระหนัก เชื่อมโยงครอบครัว โรงเรียน ศาสนา องค์กรท้องถิ่น ลดความเสี่ยง สร้างภูมิคุ้มกันเยาวชน ชุมชนยั่งยืน อย่างมีประสิทธิภาพ และโปร่งใส ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส ซาลู และเฉลิมพร เย็นเยือก (2566) วิจัยเรื่อง ผู้นำชุมชน กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด กรณีศึกษาเขตพื้นที่จังหวัดสระบุรี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดสระบุรี ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การรับผลประโยชน์ และการการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านความพร้อม การรับรู้ และความ สามารถของผู้นำชุมชนอยู่ในระดับมาก

จากผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการส่งเสริมบรรยากาศทางสังคมที่ดีในชุมชน เช่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การดูแลซึ่งกันและกัน และการสร้างแรงจูงใจในการใช้ชีวิตปลอดยาเสพติด

และผู้นำชุมชนมีการจัดระเบียบสิ่งแวดล้อม และจุดเสี่ยงต่างๆ ให้สอดคล้องกับมาตรการป้องกันยาเสพติดของพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาฉัตรเพชร สมาจาโร (พื้นสันเทียะ) (2566) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะเจ้าหน้าที่มีการบูรณาการความร่วมมือกับชุมชน ใช้มาตรการเชิงป้องกันอย่างต่อเนื่อง สื่อสารเข้าถึงประชาชนได้ทั่วถึง และมีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชยุต มารยาทตร์ (2567) วิจัยเรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติด:ศึกษากรณีโครงการเก้าเลี้ยวโมเดล พบว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติด: ศึกษากรณีโครงการเก้าเลี้ยวโมเดลในภาพรวมอยู่ระดับมาก ซึ่งผลการประเมินความสอดคล้องของเป้าหมายการดำเนินงานกับประโยชน์ที่ได้รับ

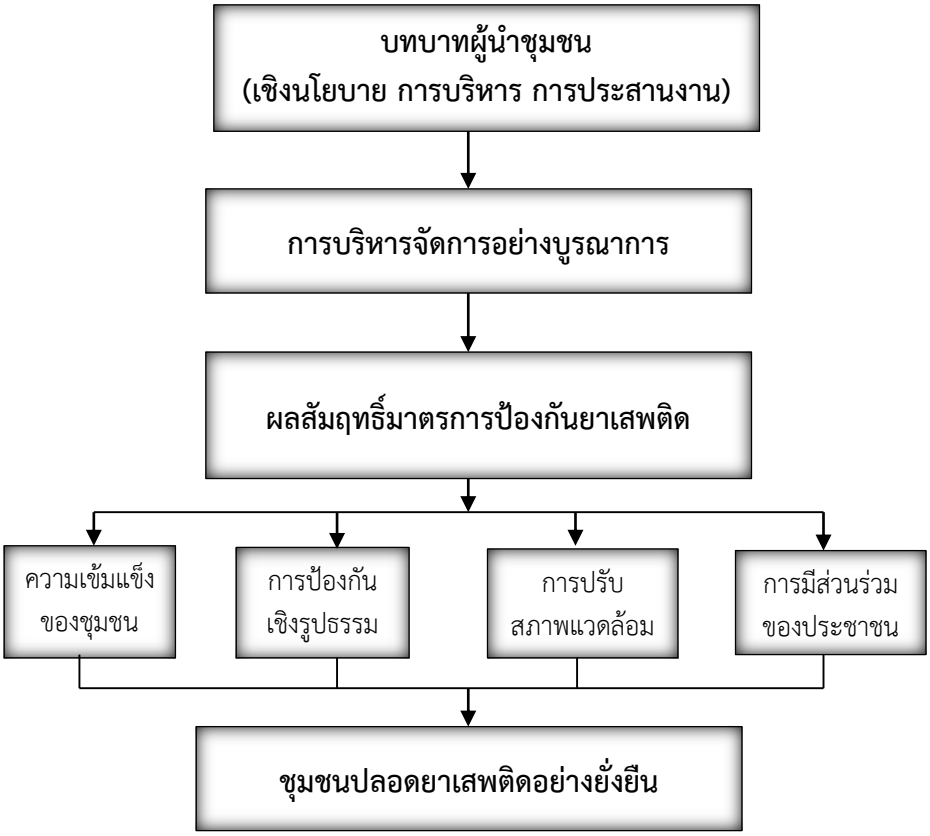
จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์อิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก ผลดังกล่าวเกิดจากผู้นำชุมชนมีบทบาทเชิงรุกในการวางแผน กำกับ ติดตาม และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ทำให้มาตรการป้องกันยาเสพติดถูกนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกร จิตรหาญ และคณะ (2567) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหายาเสพติด ของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหายาเสพติดมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ โดยเมื่อปัจจัยการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น ระดับการมีส่วนร่วมจะสูงขึ้นเช่นกัน ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูง สามารถพยากรณ์ระดับการมีส่วนร่วมได้ถึงร้อยละ 81.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับ สุรชัย มูลสาร และคณะ (2567) ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การปฏิบัติการเฝ้าระวังตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเขตอำเภออรัญญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า มาตรการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด มาตรการเฝ้าระวังในครัวเรือน และมาตรการชุมชน โดยปัจจัยการจัดการแบบมีส่วนร่วม ปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกลยุทธ์การปฏิบัติการเฝ้าระวัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยใช้ตัวแปรทุกตัวร่วมกันพยากรณ์อิทธิพลของผู้นำชุมชนมีต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 88.00 (R^2=.880) ผลการวิเคราะห์สะท้อนให้เห็นว่าบทบาทของผู้นำชุมชนในทุกมิติ ทั้งการบูรณาการ การป้องกัน การบำบัดรักษา และการบังคับใช้กฎหมาย มีความสำคัญเชิงระบบและเสริมพลังซึ่งกันและกัน ส่งผลให้มาตรการป้องกันปัญหายาเสพติดเกิดผลสัมฤทธิ์สูงและมีประสิทธิภาพอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ เจริญยิ่ง และคณะ (2568) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาเพื่อจัดการการแพร่ระบาดของยาเสพติด จังหวัดเพชรบุรี พบว่า สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 83.6 และแนวทางที่เหมาะสม ได้แก่ การกำหนดนโยบายด้านยาเสพติดให้สอดคล้องกับบริบทของจังหวัด และการให้ความรู้ด้านพฤติกรรมการครองตนของกลุ่มเปราะบาง และการจัดการขยายเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกพื้นที่ และสอดคล้องกับ ภาณุวัฒน์ ศิริประเสริฐ และคณะ (2568) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการป้องกันปัญหายาเสพติดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ พบว่า สามารถร่วมกันทำนายระดับความสำเร็จในการป้องกันปัญหายาเสพติดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ได้ร้อยละ 93.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบสมมติฐานบทบาทของผู้นำชุมชน พบว่า มีผลเชิงบวกบทบาทของผู้นำชุมชนด้านการบริหารจัดการอย่างบูรณาการมีผลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากผู้นำชุมชนสามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชนและเครือข่ายชุมชนได้อย่างเป็นระบบ ทำให้การวางแผน ดำเนินงาน และติดตามมาตรการป้องกันยาเสพติดมีความต่อเนื่อง ครอบคลุม และสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ส่งผลให้การป้องกันปัญหายาเสพติดเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรประคอง แสงศร และพนายุทธ เชยบาล (2568) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยการทดสอบสมมติฐาน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีผลเชิงลบวกกับประสิทธิผลการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับ วันชนะ ดวงจันทร์ทิพย์ และคณะ (2567) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำชุมชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ และด้านการบำบัดรักษายาเสพติดมีอิทธิพลเชิงบวกต่อสัมฤทธิ์ผลตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

องค์ความรู้ที่ได้

จากการวิจัยมีองค์ความรู้ใหม่เชิงบูรณาการเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนต่อผลสัมฤทธิ์ของมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับชุมชน โดยชี้ชัดว่าความสำเร็จมิได้เกิดจากมาตรการใดมาตรการหนึ่งเพียงลำพัง แต่เกิดจากการผสานบทบาทผู้นำชุมชนเข้ากับกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ผู้นำชุมชนทำหน้าที่เป็น “กลไกเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์” ระหว่างนโยบายภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่ โดยบทบาททั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย การป้องกันยาเสพติด การบำบัดรักษา และการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ ทำงานเชื่อมโยงกันเป็นวงจรต่อเนื่อง ตั้งแต่การป้องกันล่วงหน้า การแก้ไขปัญหา ไปจนถึงการฟื้นฟูและติดตามผลอย่างยั่งยืน ผลการวิจัยสะท้อนว่า เมื่อผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง จะส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2566–2570 โดยเฉพาะการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การป้องกันที่เหมาะสม การลดปัจจัยเสี่ยงในสภาพแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอน องค์ความรู้ใหม่นี้จึงตอกย้ำว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืนต้องอาศัยผู้นำชุมชนเป็นผู้ขับเคลื่อนหลัก เพื่อสร้างความปลอดภัย ความเข้มแข็ง และคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยสามารถเขียนเป็นภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย
ที่มา: อารีย์วรรณ จีระประกอบชัย (2569)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรส่งเสริมบทบาทผู้นำชุมชนในการปราบปรามและป้องกันยาเสพติดอย่างต่อเนื่องผ่านความร่วมมือกับภาครัฐ การเฝ้าระวัง การแจ้งเบาะแสอย่างปลอดภัย และการถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

1.2 ควรสนับสนุนบทบาทผู้นำชุมชนในการส่งเสริมการบำบัดรักษา ลดการตีตรา สร้างทัศนคติแห่งการให้อภัย และเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ผู้ผ่านการบำบัดสามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

1.3 ควรพัฒนาการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน กำหนดบทบาทชัดเจน ติดตามประเมินผลต่อเนื่อง ควบคู่กับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และคุณภาพชีวิต

1.4 ควรปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการป้องกันยาเสพติด ผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ พื้นที่ปลอดภัย และการเสริมทักษะชีวิต พร้อมเปิดโอกาสให้ประชาชน ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เพื่อสร้างความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาบทบาทผู้นำชุมชนเชิงบูรณาการที่เชื่อมโยงการป้องกัน ปราบปราม บำบัดรักษาและการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่ออธิบายกลไกความสำเร็จในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมุ่งวิเคราะห์

การบริหารจัดการ การประสานความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนานโยบายและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมและยั่งยืน

2.2 ควรวิจัยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายภาคีในชุมชนในเชิงลึก เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบ บทบาท และระดับการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการป้องกันยาเสพติด โดยมุ่งศึกษาการประสานความร่วมมือระหว่างชุมชน หน่วยงานรัฐ สถานศึกษา และองค์กรท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยลดปัจจัยเสี่ยงทางสังคม เสริมสร้างพลังชุมชน และนำไปสู่การพัฒนามาตรการป้องกันยาเสพติดที่เหมาะสมและยั่งยืน

2.3 ควรศึกษาอิทธิพลของการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เอื้อต่อการใช้เวลาว่างอย่างเหมาะสมของเยาวชนและประชาชน โดยมุ่งวิเคราะห์ผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะชีวิต และการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งจะช่วยอธิบายบทบาทของพื้นที่และกิจกรรมชุมชนในการป้องกันการเข้าสู่ยาเสพติด และสนับสนุนการออกแบบมาตรการเชิงป้องกันที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองพระประแดง. (2567). *รายงานผลการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ 2567.* สมุทรปราการ: เทศบาลเมืองพระประแดง.

ชยุต มารยาทตร์. (2567). การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติด:ศึกษากรณีโครงการเก้าเลี้ยวโมเดล. *วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 4*(6): 92-118.

ชูศักดิ์ บุญประเสริฐ. (2565). ปัญหาสังคมเมืองกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 12*(2): 45–60.

ณัฐกานต์ ภู่วิทยาพันธ์. (2564). การขยายตัวของเมืองกับความเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติดในเขตปริมณฑล. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์, 27*(3): 112–128.

เทศบาลเมืองพระประแดง. (2567). *รายงานผลการดำเนินโครงการรณรงค์และป้องกันปัญหายาเสพติดในชุมชน เทศบาลเมืองพระประแดง.* สมุทรปราการ: เทศบาลเมืองพระประแดง.

ธนกร จิตรหาญ, ณัฐสิทธิ์ ธนูศิลป์ และวรรณกานต์ โปรดประโคน. (2567). การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดการปัญหายาเสพติด ของชุมชนตำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารการบริหารปกครองและนวัตกรรมสังคม, 1*(02): 71–85.

พรประคอง แสงศร และพนายุทธ เชยบาล. (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดหนองคาย. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 8*(3): 333-349.

พระมหาฉัตรเพชร สมาจาโร (พื้นสันเทียะ). (2566). การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารสังคมศาสตร์และศาสตร์รวมสมัย, 4*(1): 30–41.

ไพโรจน์ เจริญยิ่ง, ไกรบุญบันดาล และวรสิทธิ์ เจริญพุฒ. (2568). การจัดการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาเพื่อจัดการการแพร่ระบาดของยาเสพติด จังหวัดเพชรบุรี. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 11*(1): 149-162.

ภาณุวัฒน์ ศิริประเสริฐ, ละมัย ร่มเย็น และสัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง. (2568). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการป้องกันปัญหายาเสพติดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ. *วารสารการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาที่ยั่งยืน, 3*(4): 1544–1558.

รัชพล จำปาแก้ว, สุรพล พรมกุล และสุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา. (2568). การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารสังคมศาสตร์และศาสตร์รวมสมัย, 6*(2): 43–57.

วันชนะ ดวงจันทร์ทิพย์, ชาติชัย อุดมกิจมงคล และสามารถ อัยกร. (2567). บทบาทของผู้นำชุมชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผล ตามมาตรการการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 4*(1): 271–288.

ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดสมุทรปราการ. (2567). *รายงานสถานการณ์และการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดสมุทรปราการ ประจำปีงบประมาณ 2567.* สมุทรปราการ: ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดสมุทรปราการ.

สถาบันพระปกเกล้า. (2566). *รายงานสถานการณ์การบริหารจัดการเมืองปริมณฑลกรุงเทพมหานคร.* กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2567). *รายงานสถานการณ์ยาเสพติดประเทศไทย พ.ศ. 2567*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ป.ป.ส.

สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2566). *แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2566–2570.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.

สุนันทา สมพงษ์. (2566). ผลกระทบของปัญหายาเสพติดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนไทย. *วารสารการพัฒนาสังคม, 19*(1): 89–104.

สุรชัย มูลสาร, ภาสกร ดอกจันทร์ และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์. (2567). กลยุทธ์การปฏิบัติการเฝ้าระวังตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเขตอำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 9*(10): 638–653.

อรุณี อินทรทัต. (2566). *ภาวะผู้นำชุมชนกับการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันยาเสพติด. วารสารพัฒนาสังคม, 19*(3): 77–92.

โอภาส ซาลู และเฉลิมพร เย็นเยือก. (2566). ผู้นำชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด กรณีศึกษาเขตพื้นที่จังหวัดสระบุรี. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, 29*(2): 36–45.

Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing*. 5th ed. New York: Harper Collins Publishers.

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*(3): 607-610.